

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie
van Accountants
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

Per email: consultaties@nba.nl

Briefnummer
22-121136

Onderwerp
Reactie op consultatiedocument 'Beter
geregeld'

Den Haag
30 mei 2022

Telefoonnummer
070-3490414

E-Mail
eijkelenboom@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer/mevrouw,

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben met belangstelling kennisgenomen van het consultatiedocument 'Beter geregeld' en het voorstel voor de versterking van het regelgevend proces van de NBA. VNO-NCW en MKB-Nederland uiten hun waardering voor het initiatief en de openheid waarin dit wordt onderzocht en danken de NBA ook voor de persoonlijke uitnodiging om hierop te reageren. Graag maken wij van die mogelijkheid gebruik.

VNO-NCW en MKB-Nederland benadrukken dat het publiek belang gediend is met een juiste financiële verantwoording van ondernemingen. Accountants vormen een belangrijk onderdeel in de keten van financiële communicatie door ondernemingen. Maatregelen voor de accountantssector hebben daardoor niet alleen gevolgen voor accountants en accountantsorganisaties maar ook voor ondernemingen.

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven de bewuste keuze van de NBA om in sterke mate aan te sluiten bij internationale standaarden. Op deze wijze draagt de NBA bij aan het bevorderen van het internationale speelveld voor ondernemingen en hun accountants.

VNO-NCW en MKB-Nederland kunnen zich vinden in de door de NBA in het consultatiedocument geuite doelen om de betrokkenheid van externe belanghebbenden bij het regelgevende proces te vergroten en hen nadrukkelijker te betrekken bij de reactie van de NBA op nationale en internationale consultaties van wetgevers om het maatschappelijk belang van de beroepsregulering beter te borgen.

VNO-NCW en MKB-Nederland geven u de volgende kernpunten in overweging voor de verdere aanpassing van het regelgevend proces.

Verkleinen verwachtingskloof

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven het instellen van het beoogde Belanghebbendenorgaan Beroepsreglementering (BOB), waarin stakeholders op persoonlijke titel deelnemen. Het BOB heeft volgens het consultatiedocument als doel: “Het verminderen van de verwachtingskloof, enerzijds door het vertalen van de verwachtingen die de samenleving heeft met betrekking tot de werkzaamheden van de accountant en anderzijds door een onderscheid te maken tussen redelijke en mogelijk onredelijke verwachtingen.” (p.2) Ook bij de instelling van het BOB is het van belang geen onredelijke verwachtingen te wekken. Immers, VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat de standpunten uit het BOB, gezien de deelname op persoonlijke titel, wel een indicatie geven van het wat elders in de praktijk en samenleving speelt maar niet noodzakelijkerwijs een weergave vormen van het algemene beeld en de maatschappelijke verwachtingen. Het blijft dan ook noodzakelijk dat het Adviescollege voor Beroepsreglementering (ACB) maatschappelijke partijen en achterbannen blijft betrekken om het beeld te toetsen.

Verhouding andere regelgevers volstaat

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn voorstander van het verhogen stakeholderbetrokkenheid binnen het regelgevend proces van de NBA omdat het kan bijdragen aan verbetering van de verslaggevingsketen. VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat regelgeving die betrekking heeft op de accountantscontrole wel volgend zou moeten zijn op die van verslaggeving. VNO-NCW en MKB-Nederland zijn daarom van mening dat de huidige verhouding van het ACB met andere regelgevers zoals de RJ volstaat. Zo is er momenteel al actieve betrokkenheid van de NBA en haar leden binnen de Stichting en Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Ook bieden zowel NBA als RJ een publieke consultatiemogelijkheid waarmee input kan worden gegeven.

Beheer AQI's

Het wetsvoorstel toekomst accountancysector bevat het voorstel om de NBA te belasten met het beheer van de audit quality indicators (AQI's). Het consultatiedocument bevat het voorstel om deze taak bij het BOB te beleggen. VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat dit niet geheel passend lijkt nu het BOB een beoogd onderdeel is van het regelgevend proces. De beoogde rol voor de NBA, blijkens de toelichting op het wetsvoorstel, is zorg dragen voor de periodieke evaluatie van de AQI's en daarvan verslag uitbrengen aan het Ministerie van Financiën. Voorts dient de NBA zorg te

dragen voor de openbaarmaking van de AQI's. Deze meer uitvoerende taken lijken minder passend bij de in het consultatiedocument voorgestelde adviserende taak van het BOB aan het ACB.

Voor een nadere toelichting op en uitwerking van bovenstaande punten verwijzen wij naar de bijlage bij deze brief.

Hoogachtend,

Rob Mulder
Directeur Beleid

BIJLAGE bij brief 22-121136

- 1) **Kunt u zich vinden in de drie thema's die de kern vormen voor de verbetering voor het regelgevend proces (geformuleerd in de hoofdstukken 4, 5 en 6):**
 - a) **Vergroting van de betrokkenheid van extern belanghebbenden:**
 - b) **Verbetering van de onafhankelijkheid van het regelgevend proces;**
 - c) **Meer transparantie over het regelgevend proces en de daarbij gemaakte keuzen.**

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven belang van (zichtbare) vergroting van stakeholderbetrokkenheid bij het regelgevend proces bij de NBA en verbetering van de (borging van) onafhankelijkheid binnen de totstandkoming van regelgeving. VNO-NCW en MKB-Nederland merken op dat bij het vergroten van de transparantie het voorstel op p.16 is dat de ACB verplicht is om advies te vragen aan het BOB en dat het ACB dat advies moet betrekken in de definitieve besluitvorming. Wanneer het ACB afwijkt van het advies dient zij dat op gegronde wijze te motiveren en het aan het BOB kenbaar te maken. Nu het BOB het ACB ook van ongevraagd advies kan voorzien lijkt het VNO-NCW en MKB-Nederland goed om ten aanzien van het ongevraagde advies eenzelfde procedure te laten gelden.

Tevens geven VNO-NCW en MKB-Nederland de NBA in overweging om de transparantie over beroepsreglementering verder te verhogen door de adviezen van de BOB en de reactie erop van de ACB (in lijn met het wetgevend proces) niet enkel richting BOB maar bij bespreking van de beroepsreglementering openbaar te maken voor de ledenvergadering.

- 2) **Wat vindt u van de wijze waarop de betreffende kernthema's zijn uitgewerkt?**
 - a) **Vergroting van de betrokkenheid van externe belanghebbenden:**
 - i) **Het instellen van een afzonderlijk belanghebbendenorgaan?**
 - ii) **De taken en verantwoordelijkheden van een dergelijk orgaan?**
 - iii) **De samenstelling van een dergelijk orgaan?**
 - iv) **De werkwijze?**

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven belang van (zichtbare) vergroting van stakeholderbetrokkenheid bij het regelgevend proces bij de NBA. Het instellen van een afzonderlijk orgaan met rechten en plichten vergroot en formaliseert naar verwachting de betrokkenheid van belanghebbenden. Uit het consultatiedocument volgt dat het doel van de plannen het vergroten van de betrokkenheid van externe belanghebbenden bij het regelgevende proces is, om het maatschappelijk belang van de beroepsregelgeving beter te borgen. Het beheer van AQI's, zoals voorgesteld op p. 3 van het consultatiedocument, lijkt een verbreding van deze doelstelling. VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat dit niet geheel passend lijkt nu het BOB een beoogd onderdeel is van het regelgevend proces. De beoogde rol voor de NBA, blijkens de toelichting op het wetsvoorstel, is zorg dragen voor de periodieke evaluatie van de AQI's en daarvan verslag uitbrengen aan het Ministerie van Financiën. Voorts dient de NBA zorg te dragen voor de openbaarmaking van de AQI's. Deze meer uitvoerende taken lijken minder

passend bij de in het consultatiedocument voorgestelde adviserende taak van het BOB aan het ACB.

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven de brede opzet van het BOB met verschillende profielen. Hoewel de lijst van profielen al uitgebreid is, en de omvang de slagkracht van het BOB niet moet gaan belemmeren, geven VNO-NCW en MKB-Nederland in overweging om ook een jurist toe te voegen aan het BOB. Het BOB, waarin stakeholders op persoonlijke titel deelnemen heeft blijkens het consultatiedocument als doel: “Het verminderen van de verwachtingskloof, enerzijds door het vertalen van de verwachtingen die de samenleving heeft met betrekking tot de werkzaamheden van de accountant en anderzijds door een onderscheid te maken tussen redelijke en mogelijk onredelijke verwachtingen.” (p.2) Ook bij de instelling van het BOB is het van belang geen onredelijke verwachtingen te wekken. Immers, VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat de standpunten uit het BOB, gezien de deelname op persoonlijke titel, wel een indicatie geven van het wat elders in de praktijk en samenleving speelt maar niet noodzakelijkerwijs een weergave vormen van het algemene beeld en de maatschappelijke verwachtingen.

VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat het goed is om ook de minderheidsstandpunten weer te geven in de adviezen van het BOB omdat zo de verschillende verwachtingen die leven meer onder de aandacht kunnen worden gebracht. En gezien de verschillende profielen die in het BOB vertegenwoordigd zijn kan het daarbij ook waardevol zijn om een enkele afwijkende mening weer te geven. Wel benadrukken VNO-NCW en MKB-Nederland dat de standpunten uit het BOB slechts een indicatie geven van het wat elders in de praktijk en samenleving speelt maar niet noodzakelijkerwijs het algemene beeld weergeven. Het ACB kan daarmee niet de mate van verdeeldheid in de praktijk aflezen uit het advies van het BOB. Het (laten) verrichten van aanvullend onderzoek en het raadplegen van diverse andere belanghebbenden, belangenorganisaties en/of achterbannen door het ACB is dan ook noodzakelijk. VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven de rol van het BOB om het ACB hiertoe te stimuleren en eveneens te beoordelen of, en zo ja in hoeverre, het ACB dat op de juiste wijze heeft gedaan.

- b) Verbetering van de onafhankelijkheid van het regelgevend proces;**
- i) De verhouding tussen ACB, bestuur en ALV?**
 - ii) De verhouding tussen ACB, bestuur en ALV?**
 - iii) De verhouding tussen ACB en belanghebbenden orgaan?**
 - iv) De samenstelling van het ACB en de benoeming van leden?**

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven, de verhouding tussen het ACB, bestuur en ALV gezien het huidige wettelijke kader. De rol van bestuur en ALV zou echter beperkt moeten zijn tot de mogelijkheid van instemmen of afkeuren (en

niet amenderen) om de positie van het ACB zo onafhankelijk mogelijk te houden. VNO-NCW en MKB-Nederland geven daarnaast in overweging dat het ACB niet alleen over het gevraagde maar ook over het ongevraagde advies en haar reactie erop van het BOB communiceert bij presentatie van regelgeving aan bestuur en ALV.

- c) **Meer transparantie over het regelgevend proces en de daarbij gemaakte keuzen.**
i) **De communicatie en verantwoording door het ACB?**

VNO-NCW en MKB-Nederland menen dat in aanvulling op de beoogde versterking van de communicatie en verantwoording van het ACB door zelfstandige (online) informatieverschaffing, actieve toezending nieuwsbrief aan betrokkenen en (publieke) verantwoording over gemaakte afwegingen en keuzes ook gedacht kan worden aan actieve uitnodiging van belanghebbenden voor het schrijven van een consultatiereactie.

Daarnaast zou het ACB kunnen overwegen om bij het maken van de regelgeving, in lijn met de toelichting op wetgeving, een inschatting te maken van het effect van de regelgeving op de verschillende belanghebbenden.

- 3) **Is in de plannen voldoende rekening gehouden met de belangen van MKB-accountants, kleine kantoren en stakeholders?**

Uit het consultatiedocument blijkt dat de doelstelling van de aanpassing van het regelgevend proces het vergroten van de betrokkenheid van externe belanghebbenden bij het regelgevende proces is om het maatschappelijk belang van de beroepsregelgeving beter te borgen. MKB-accountants en kleine kantoren lijken derhalve buiten de reikwijdte van de doelstelling te vallen. Blijkens het consultatiedocument is het BOB gericht op belanghebbenden of 'stakeholders' bij beroepsregelgeving. In het BOB is één plek voor een verschaffer vanuit MKB-perspectief. Gezien de verscheidenheid binnen het MKB zou wellicht onderscheid tussen groot en middelgroot gemaakt kunnen worden en zo de positie van de MKB verschaffer van informatie versterkt kunnen worden.

- 4) **Kunt u zich vinden in de keuze om binnen de huidige wetgevende kaders te blijven? Ziet u nog andere oplossingen? Hoe ziet u de verhouding van het ACB tot de andere regelgevers op het terrein van de besturing en verantwoording van organisaties (zoals RJ, Monitoring Commissie Corporate Governance)?**

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn voorstander van het verhogen stakeholderbetrokkenheid binnen het regelgevend proces van de NBA omdat het kan bijdragen aan verbetering van de verslaggevingsketen. VNO-NCW en MKB-Nederland

menen dat regelgeving die betrekking heeft op de accountantscontrole wel volgend zou moeten zijn op die van verslaggeving. Datzelfde geldt voor regelgeving op het gebied van ‘besturing van organisaties’.

VNO-NCW en MKB-Nederland zijn daarom van mening dat de huidige verhouding van het ACB met andere regelgevers zoals de RJ volstaat. Zo is er momenteel al actieve betrokkenheid van de NBA en haar leden binnen de Stichting en Raad voor de Jaarverslaggeving. Ook bieden zowel NBA als RJ een publieke consultatiemogelijkheid waarmee input kan worden gegeven.

Ook de huidige verhouding van de Monitoring Commissie Corporate Governance en het ACB waarbij het ACB (net als andere belanghebbenden) kan reageren op consultaties lijkt derhalve prima. VNO-NCW en MKB-Nederland zien daarom ook geen noodzaak tot versterking van de banden van het ACB met de Monitoring Commissie Corporate Governance.

- 5) Heeft u andere zaken die u onder de aandacht wilt brengen van het NBA bestuur met betrekking tot dit rapport?**